

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS EMOR • MAAMAR 2

לבאר הדברים ע"פ ונקדשתי בתוך בני ישראל בענין...

Para explicar: «Y seré santificado
en medio de los hijos de Israel»

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/emor/2/

1 לבאר הדברים ע"פ ונקדשתי בתוך בני ישראל בענין ג' כתות מלאכים כת אחת אומרת קדוש

Para explicar estos asuntos a partir del versículo "Y seré santificado en medio de los hijos de Israel", en relación con los tres grupos de ángeles: un grupo dice "Kadosh" ("Santo"),

וזהו ענין השרפים וכת אחת אומרת קדוש קדוש קדוש כו' צריך להקדים מ"ש ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' אמור דצ"ג ע"א ע"פ זה דונקדשתי. קדש איהו סטר עלאה כו'.

y este es el tema de los Serafim; y un grupo dice "Kadosh, Kadosh", etc. Primero debemos antepo-
ner lo que está escrito en el Raaya Mehemna, Parshas Emor, folio 93, lado a, sobre este versículo
"Y seré santificado": "Kodesh ('santidad') es el lado supremo", etc.

2 ומאי דאקרי קדוש כו' וכיון דישראל קא מקדשי סלקי מתתא לעילא יקרא עילאה עד דאסתלק ו' רזא דשמים עלאין לעילא. כיון דאינון שמים אסתלקו לעילא נהיר ההוא קדש בהו וכדין אקרי לעילא קדוש כו'.

"Y lo que es llamado Kadosh", etc. "Y puesto que Israel santifica, eleva la gloria suprema de abajo
hacia arriba, hasta que la letra vav, el secreto de los cielos supremos, asciende a lo alto. Una vez
que esos cielos han ascendido a lo alto, aquel Kodesh brilla en ellos, y entonces es llamado arriba
Kadosh", etc.

3 ופ"י בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פ"ב [פרק ב'] גבי קדושה דיוצר אור וז"ל [וזה לשוננו] והנה ענין קדוש הוא כי תחלה עולה סוד ו' של תפארת לקבל הארה מחכמה הנקרא קדש ונעשה קדוש.

Y está explicado en Pri Etz Chaim, Shaar Kerias Shema, capítulo 2, acerca de la Kedushá de [la
bendición] Yotzer Or, y estas son sus palabras: "El sentido de Kadosh es que, primero, el secreto de
la vav de Tiféret asciende para recibir iluminación de Jojmá, llamada Kodesh, y se convierte en
Kadosh".

ואח"כ מתפשט עד התפארת כו' ונעשה שם קדוש ב' וז"ש [וזהו שכתוב] ברע"מ [ברע"א מהימנא] שם ואינון שמים תייבין לדוכתייהו כו'.

Después se extiende hacia abajo hasta Tiféret, etc., y allí se forma el segundo Kadosh". Y esto es [lo
que significa] lo escrito en el Raaya Mehemna allí: "Y esos cielos vuelven a sus lugares", etc.

4 ואח"כ מתפשט ביסוד ונעשה שם קדוש ג' כו' ומשם מתפשט במלי עכ"ד [עד כאן דבריו] וכ"כ [וכן כתב] בשער חזרת העמידה רפ"ג [ריש פרק ג'] וז"ש [וזהו שכתוב] ברע"מ [ברע"א מהימנא] שם לבתר נחית ההוא נהירו עד דנטיל כולא חד צדיק עילאה דרגא יקירא לקדשא כולא לתתא.

"Después se extiende en Yesod, y allí se forma el tercer Kadosh, etc.; y desde allí se extiende en Maljut". Hasta aquí sus palabras. Y así escribió en Shaar Chazaras HaAmidah, al comienzo del capítulo 3. Y esto es [lo que significa] lo escrito en el Raaya Mehemna allí: "Después, esa luz descende hasta que un Tzadik supremo, un nivel precioso, la recibe toda, para santificar todo lo de abajo".

וביאר הענין יובן בהקדים מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שלצורך יחוד או"א [אבא ואימא] צ"ל העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] ממש בק"ש [בקריאת שמע].

La explicación del asunto se comprenderá anteponiendo lo escrito en Etz Chaim: que, para la unión de Aba e Ima (Jojmá y Biná), debe haber una elevación de mayin nukvin (aguas femeninas) mediante un autosacrificio real (mesirut néfesh) en el Shemá.

ולצורך יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] סגי בהעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ע"י התורה והמצות שע"י ממשיכים יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] ולכן אפילו מי שתורתו אומנתו מפסיק לק"ש [לקריאת שמע] וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] גדול הקורא ק"ש [קריאת שמע] בעונתה יותר מהעוסק בתורה כו'.

Pero para la unión de Zeir Anpín y Nukvá basta la elevación de mayin nukvin por medio de la Torá y las mitzvot, pues mediante ellas se atrae la unión de Zeir Anpín y Nukvá. Por eso, incluso quien tiene la Torá como su ocupación interrumpe [su estudio] para recitar el Shemá; y nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "Mayor es quien recita el Shemá a su debido tiempo que quien se ocupa de la Torá", etc.

(ואע"ג [ואף על גב] שבלק"ת [שבלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' בראשית איתא דמצוה הוא שם הוי' ששני אותיות מ"צ דמצוה הם בא"ת כ"ש י"ה דהיינו שע"י המצוה גורם גם יחוד או"א [אבא ואימא] שהם י"ה אך מ"מ הם אותיות מחולפות במ"צ להורות שאין זה גילוי גמור

(Y aunque en Likkutei Torah [del Arizal], parashat Bereshit, se afirma que [la palabra] mitzvá es el Nombre Havaiá, pues las dos letras mem-tzadi de mitzvá son, según el método Atbash [de sustitución de letras], yud-hei, lo que significa que mediante la mitzvá también se provoca la unión de Aba e Ima, que son yud-hei; sin embargo, esas letras aparecen sustituidas por mem-tzadi, para mostrar que esto no constituye una revelación completa

כמו ו"ה שבאו בלא חלופי אתון במצוה אבל עיקר יחוד או"א [אבא ואימא] שהם י"ה ממש זהו הנמשך ע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דמס"נ [דמסירות נפש] באחד וזהו ענין ק"ש [קריאת שמע] וע"י כפ"י וענין חלופי אתון כבינונים שער היחוד והאמונה פרק י"ב).

como la vav-hei, que aparecen en mitzvá sin sustitución de letras. Pero la unión esencial de Aba e Ima, que son la yud-hei propiamente dicha, es lo que se atrae mediante la elevación de mayin nukvin del autosacrificio en [la palabra] Ejad ("Uno"); y este es el asunto del Shemá. Véase la explicación y el tema de la sustitución de letras en [Sefer Shel] Beinonim, Shaar HaYichud VebaEmunah, capítulo 12.)

והטעם לזה הוא מפני שמכיון שכבר נמשך האור וההמשכה של א"ס ב"ה בכלים דאצי" וא"כ כבר באה ההמשכה וישנה בבחי' סדר ההשתלשלות דהיינו כשנמשכה לאצילות לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] ורק שצריכים להמשיכה משם לבי"ע.

La razón de esto es que, puesto que la luz y el flujo del Infinito (Ein Sof), bendito sea, ya fueron atraídos a las vasijas de Atzilut, el flujo ya llegó y existe en el nivel del orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut); es decir, cuando fue atraído a Atzilut, a Zeir Anpín y Nukvá. Solo es necesario atraerlo desde allí a Beríá, Yetzirá y Asiá.

(אשר זהו ענין יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] שע"י יחוד זה נמשך הולדת נשמות מאצילות לעולם הבריאה כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער מ"ז שער סדר אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] פד"ה).

(Este es el asunto de la unión de Zeir Anpín y Nukvá: mediante esta unión, las almas nacen al ser atraídas de Atzilut al Mundo de Beríá, como está escrito en Etz Chaim, Shaar 47, el Shaar del orden de Atzilut, Beríá, Yetzirá y Asiá, capítulos 4 y 5.)

לכן ע"י התורה והמצות ג"כ יכולים להמשיך המשכה זו מאחר שכבר ישנה להמשכה בכלים דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] דאצילות ע"כ ע"י התומ"צ [התורה ומצות] שהם בחי' כלים ממשיכים המשכה זו שבכלים דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] להיות נמשך בבי"ע.

Por lo tanto, también por medio de la Torá y las mitzvot se puede atraer este flujo: puesto que el flujo ya existe en las vasijas de Zeir Anpín y Nukvá de Atzilut, mediante la Torá y las mitzvot, que corresponden al nivel de las vasijas, se atrae este flujo que está en las vasijas de Zeir Anpín y Nukvá, para que descienda a Beríá, Yetzirá y Asiá.

(וגם עסק התורה צ"ל ג"כ בבחי' ביטול להיות ולא תחללו שלא לעשות חלל והפסק ח"ו [חס ושלום] דאל"כ [דאם לא כן] גם תורה אין לו אלא שעכ"ז [שעם כל זה] הוא בבחי' כלי אבל מסירת נפש היינו לצאת מהכלי לגמרי.

(Y también la ocupación con la Torá debe estar en un estado de autoanulación (bitul), para que sea [conforme a] "No profanarás": no hacer un vacío ni una interrupción, D'os no lo permita; pues, de lo contrario, "ni siquiera tiene Torá". Sin embargo, aun así, está en el nivel de una vasija; en cambio, el autosacrificio significa salir por completo de la vasija.

ולפיכך להמשיך היחוד דז"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] שהוא המש כת האור שכבר מלובש בכלי ממשיכים ע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דעסק התורה והמצות שהן הן מבחי' ז"א ונוק' [ונוקבא] שהתורה היא בז"א

Por lo tanto, para atraer la unión de Zeir Anpín y Nukvá, que consiste en atraer la luz que ya está investida en una vasija, se la atrae mediante la elevación de mayin nukvin de la ocupación con la Torá y las mitzvot, que pertenecen ellas mismas al nivel de Zeir Anpín y Nukvá: la Torá está en Zeir Anpín

והמצות בנוק' [בנוקבא] ומ"מ כ' [כתב] בבינונים ס"פ כ"ה שקיום התורה ומצותיה תלוי בזה שיזכור תמיד ענין מסירת נפשו לה' על יחודו שיהיה קבוע בלבו תמיד ממש כו' ע"ש)

y las mitzvot están en Nukvá. Sin embargo, escribió en [Sefer Shel] Beinonim, al final del capítulo 25, que el cumplimiento de la Torá y sus mitzvot depende de esto: que uno recuerde siempre el asunto de entregar su alma a D'os por Su unidad, para que quede verdaderamente fija en su corazón en todo momento, etc.; véase allí.)

אבל כדי להמשיך יחוד או"א [אבא ואימא] שהוא המשכת אור חדש מה שלא נמשך עדיין בהכלים דאצילות כלל

Pero para atraer la unión de Aba e Ima, que consiste en atraer una luz nueva, algo que todavía no ha sido atraído en absoluto a las vasijas de Atzilut,

כי אם שצריכים לעורר ולהמשיך אור חדש והמשכה חדשה ממש מאור א"ס ב"ה אשר זהו ענין יחוד או"א [אבא ואימא] דאין הפ"י שהתחלת ההמשכה מאו"א [מאבא ואימא] לבד אלא

sino que es necesario despertar y atraer una luz nueva y un flujo verdaderamente nuevo de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea; y este es el asunto de la unión de Aba e Ima. Pues no significa que el flujo comience únicamente con Aba e Ima; más bien,

כי או"א [אבא ואימא] מקבלים מכתר וכתר מעתיק עד א"ס המאציל העליון כי הוא לבדו יש בו כח לחדש תמיד לפי שאין לו סוף משא"כ בנאצלים כו'.

Aba e Ima reciben de Kéter, y Kéter de Atik, hasta el Infinito (Ein Sof), el Emanador Supremo; pues solo Él tiene el poder de renovar constantemente, ya que no tiene fin, a diferencia de los seres emanados, etc.

אלא שנקי ע"ש יחוד דאו"א [דאבא ואימא] לפי כי בהיות האור עדיין למעלה מאו"א [מאבא ואימא] הוא בחי' סתימו דכל

Solo se la llama con el nombre de la unión de Aba e Ima porque, mientras la luz está todavía por encima de Aba e Ima, se encuentra en el nivel de "lo más oculto de todas las

סתימין ונעלם מאד וראשית הגילוי הוא בחכמה וממנה נמשך בבינה וכמ"ש כ"ז [כל זה] בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פ"א [פרק י"א] ומבואר באריכות יותר בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' וירא

cosas ocultas" y está muy oculta; el comienzo de la revelación se encuentra en Jojmá, y de ella la luz se atrae hacia Biná. Todo esto está escrito en Pri Etz Chaim, Shaar Kerias Shema, capítulo 11, y se explica con mayor extensión en Likkutei Torah [del Arizal], Parshas Vayera.

(ועיין בזהר פ' בשלח דס"ג ע"ב ע"פ ממעמקים קראתיך אמר רבי חזקיה כד עתיקא סתימא דכל סתימין בעי לזמנא ברכאן לעלמין אשרי כולא ואכליל כולא בהאי עמיקא עילאה כו' ועי' במק"מ [במקדש מלך] שם בשם האריז"ל [האריז"ל זכרנו לברכה].

(Y véase también el Zohar, Parshas Beshalach, folio 63, lado b, sobre el versículo "Desde las profundidades te he llamado": "Dijo Rabí Jizkiá: Cuando el Anciano, el más oculto de todos los ocultos, desea disponer bendiciones para los mundos, coloca todo e incluye todo en esta profundidad suprema", etc. Y véase allí el Mikdash Melej, en nombre del Arizal, de bendita memoria.

ועי עוד בפי ויגש דר"י [דרבינו יצחק] ע"א ת"ח [תא חזי] בית פרעה כו' ע"ש. ועו"ל [ועוד יש לומר] הטעם שנקרא ע"ש יחוד דא"א [דאבא ואימא] מטעם שכשנמשך האור ומגיע בחו"ב [בחכמה ובינה] זהו ההתקשרות והמשכת הסובב בממלא ועמ"ש גבי פסח בענין ויוציאנו ה' אלקינו או"א [אבא ואימא] שהלבישו כו' ועמ"ש סד"ה שימני כחותם ע"ש)

Y véase también Parshas Vayigash, folio 210, lado a: “Ven y contempla: la casa del Faraón”, etc.; véase allí. También puede decirse que la razón por la que se la denomina con el nombre de la unión de Aba e Ima es que, cuando la luz desciende y llega a Jojmá y Biná, esto constituye el vínculo y la atracción de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin) hacia la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin). Y véase lo escrito respecto de Pésaj sobre el tema de “Havaíá, nuestro D'os, nos sacó”: Aba e Ima, que se revistieron, etc. Y véase lo escrito al final del discurso que comienza “Ponme como un sello”; véase allí.)

ולכן כדי לעורר ולהמשיך מאור א"ס ממש צ"ל העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] שע"י ממשך מעיקרא דכולא המשכה חדשה דא"כ [דאם לא כן] אינו יכול לעורר ולהמשיך מבחי"א א"ס ממש.

Por lo tanto, para despertar y atraer desde la Luz Infinita misma, debe haber una elevación de mayin nukvin mediante autosacrificio, pues así se atrae una nueva emanación desde “la raíz de todo”; de lo contrario, no es posible despertar y atraer desde el nivel del Infinito mismo.

ולכן לעורר המשכה זו צ"ל העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] ממש שע"י מעורר וממשיך מעצמות אור א"ס ב"ה וממשיך משם המשכה חדשה ע"י יחוד דא"א [דאבא ואימא] (ועמ"ש בזה בד"ה מה יפו פעמך בנעלים ובביאור ע"פ הראיני את מראיך)

Por lo tanto, para despertar esta emanación debe haber una elevación de mayin nukvin mediante un autosacrificio efectivo, pues así se despierta y se atrae desde la esencia de la Luz Infinita, bendito sea, y desde allí se atrae una nueva emanación mediante la unión de Aba e Ima. (Y véase lo escrito sobre esto en el discurso que comienza “¡Qué hermosos son tus pasos en sandalias!”, y en la explicación del versículo “Muéstrame tu aspecto”).

ויוכן עוד ענין זה ממ"ש במ"א בד"ה פתח אליהו שמאצילות לכי"ע הגם שהאור נמשך ע"י פרסא מ"מ נקי סדר ההשתלשלות משא"כ מא"ס ב"ה לאצילות הוא שלא כסדר ההשתלשלות

Este asunto se comprenderá mejor a partir de lo escrito en otro lugar, en el discurso que comienza “Patach Eliyahu”: desde Atzilut hacia Beriá, Yetzirá y Asiá, aunque la luz desciende a través de una parsa (partición), esto sigue llamándose el orden de la hishtalshelut; en cambio, desde el Infinito, bendito sea, hacia Atzilut, no se sigue el orden de la hishtalshelut,

רק ע"י צמצום ומקום פנוי כי אין ערוך לך כו' חד לא בחושבן כו' ע"ש באריכות.

sino solo mediante tzimtzum (contracción) y un espacio vacío, pues “no hay comparación contigo”, etc.; “Uno, pero no en la cuenta”, etc. Véase allí extensamente.

5 והנה באדם ג"כ יש בחי' השתלשלות ומה שלמעלה מהשתלשלות. דהיינו כי מחכמה ולמטה הוא בחי' השתלשלות שכל ומדות ומחודומ"ע [ומחשבה דבור ומעשה]. לכן ע"י ממשיכים ג"כ מסדר ההשתלשלות מאצילות לבי"ע.

Ahora bien, también en el hombre existe el nivel de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut) y aquello que está por encima de la hishtalshelut. Es decir, desde Jojmá hacia abajo está el nivel de la hishtalshelut: el intelecto, los atributos emocionales (midot) y el pensamiento, el habla y la acción. Por eso, también mediante estos se hace descender desde el orden de la hishtalshelut, de Atzilut a Beria, Yetzirá y Asiá.

אבל להיות המשכת אור חדש מא"ס ב"ה שהוא מלמעלה מסדר ההשתלשלות זה אינו כ"א ע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"ן [במסירות נפש] דייקא שהוא בנפש ג"כ מבחי' שלמעלה מסדר ההשתלשלות דהיינו למעלה מהשכל וה טעם.

Pero para que descienda una luz nueva del Infinito (Ein Sof), bendito sea, que está por encima del orden de la hishtalshelut, esto solo puede lograrse mediante la elevación de máin nukvin a través del autosacrificio (mesirut néfesh), específicamente, que en el alma también proviene de un nivel situado por encima del orden de la hishtalshelut, es decir, por encima del intelecto y la razón.

6 והשכל לגבי למעלה מהשכל והחכמה הוא שלא כסדר ההשתלשלות כמ"ש והחכמה מאין תמצא. ועמ"ש מזה סד"ה כי קרוב אליך הדבר.

Y el intelecto, en relación con lo que está por encima del intelecto y de Jojmá, no sigue el orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), como está escrito: “Y la sabiduría, ¿de dónde (me'ayin) será hallada?”. Véase también lo escrito sobre esto al final del discurso que comienza “Porque la cosa está muy cerca de ti”.

והיינו בחי' יחידה שבנפש שממנה נמשך הרצון לה' במס"ן [במסירות נפש] ולכן ע"י דייקא מעורר וממשיך מלמעלה מסדר ההשתלשלות כו'

Este es el nivel de yejidá del alma, del cual se deriva la voluntad de entregarse a D'os con autosacrificio (mesirut néfesh); por eso, precisamente por medio de esto, se despierta y se atrae desde lo que está por encima del orden de la cadena descendente de los mundos, etc.

(וּז"ש [וזהו שכתוב] בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פ"ה דרוחין ונפשין של הצדיקים הם מ"ן [מ"ן נוקבין] ומ"ד [ומ"ן דוכרין] דז"נ [דזעיר אנפין ונוקבא]. אך נשמה לנשמה ונשמה הם מ"ן [מ"ן נוקבין] ומ"ד [ומ"ן דוכרין] דא"א [דאבא ואימא]. ועיין מזה בשער היחודים פ"ח [פרק ח']).

(Y esto es lo escrito en Pri Etz Chaim, Shaar Kerias Shema, capítulo 5: que los niveles de ruaj y néfesh de los justos son las mayin nukvin (aguas femeninas) y mayin duchrin (aguas masculinas) de Zeir Anpín y Nukvá, mientras que la neshamá de la neshamá y la neshamá son las mayin nukvin y mayin duchrin de Aba e Ima. Véase también sobre esto en Shaar HaYichudim, capítulo 8).

והיינו כי רוח ונפש זהו בחי' האור המלובש בכלי וממשיכים עי"ז האור שכבר מלובש בכלים כנ"ל אבל להמשיך יחוד א"א [אבא ואימא] צ"ל העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] בבחי' מאדך בלי גבול שהוא בחי' יחידה וזה ענין נשמה לנשמה.

Es decir, ruaj y néfesh son el nivel de la luz investida en una vasija, y por medio de ellos se atrae la luz que ya está investida en vasijas, como se mencionó antes. Pero para atraer la unión de Aba e Ima (Jojmá y Biná), debe haber una elevación de mayin nukvin en el nivel de me'odeja ("con todas tus fuerzas"), sin límite, que es el nivel de yejida; y esto es lo que se entiende por neshamá de la neshamá,

כנודע דהיינו שהיא למעלה מבחי' נשמות הכלים כו') וזהו ענין קדוש הא' דפי' ברע"מ [ברע"א מהימנא] שהוא הסתלקות הוי"ו שהוא ז"א דאצילות בחכמה שנק' קדש.

como es sabido; es decir, está por encima del nivel de las almas de las vasijas, etc.). Y esto es lo que se entiende por el primer Kadosh, que el Raaya Mehemna explica como el ascenso de la vav —que es Zeir Anpín de Atzilut— a Jojmá, llamada Kodesh.

ועלייה זו היינו שז"א עולה בבחי' מ"ן [מ"ן נוקבין] בכדי שע"י יהיה יחוד א"א [אבא ואימא] שבחינה זו נעשה ע"י המס"ן [המסירות נפש] למטה.

Y este ascenso significa que Zeir Anpín asciende como mayin nukvin, para que por medio de ello se produzca la unión de Aba e Ima; este nivel se genera por medio del autosacrificio de abajo.

ולמעלה הוא ג"כ בחי' ביטול והתכללות ז"א למעלה (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ שימני כחותם. בהפרש שבין עליות העולמות ובין עליות ז"א בבחי' עיבור במעי אימא שע"י ממשיך מוחי' [מוחיה] דגדלות כו' ע"ש)

También en lo Alto se trata de un estado de autoanulación (bitul) e inclusión de Zeir Anpín en lo Alto. (Véase lo escrito sobre esto en la explicación del versículo "Ponme como un sello", acerca de la diferencia entre los ascensos de los mundos y los ascensos de Zeir Anpín en el estado de ibur (gestación) en el vientre de Ima, por medio del cual atrae los mojin de gadlut (el intelecto maduro), etc.; véase allí).

וע"י דייקא נמשך יחוד או"א [אבא ואימא] אשר החכמה נק' קדש והוא בחי' אין. והבינה נק' יש. והיחוד הוא שיומשך ויתהווה מאין ליש.

Y precisamente por medio de esto se atrae la unión de Aba e Ima: Jojmá es llamada Kodesh y es el nivel de ayin (nada), mientras que Biná es llamada yesh (algo); la unión consiste en que se atraiga y llegue a existir de ayin a yesh.

והוא המשכת אור חדש ולא דוקא בחו"ב [בחכמה ובינה] דאצילות לבד. כ"א שרש המשכה זו הוא מלמעלה מאצילות וגם בעולם העקודים שיומשך מחכמה לבינה כו'.

Esto es la atracción de una luz nueva, y no necesariamente solo en Jojmá y Biná de Atzilut; más bien, la raíz de esta afluencia está por encima de Atzilut, y también en el Mundo de Akudim, para que fluya de Jojmá a Biná, etc.

7 וזהו ברור אומר ועושה אמירה היא בחכמה והעשייה בבינה שהם ל"ב נתיבות ושבילין הנמשכים מחכמה לבינה

Y esto es [lo que significa] «Bendito sea Aquel que dice y hace»: el decir está en Jojmá y el hacer, en Biná, que son los treinta y dos caminos y senderos que se extienden de Jojmá a Biná,

שהם ל"ב שמות אלקים שבמעשה בראשית וזהו כולם בחכמה עשית בבינה. והוא מפני שהחכמה נק' אין ובינה נק' יש.

que son los treinta y dos Nombres Elokim en la obra de la Creación. Y esto es [lo que significa] «Con sabiduría hiciste todos ellos»: [el hacer tiene lugar] en Biná. Esto se debe a que Jojmá es llamada ayin y Biná es llamada yesh.

8 ולכך התלבשות אור א"ס הוא בחכמה דוקא מפני שחכמה היא בחינת ביטול וכמ"ש בספ"ר של

בינונים] פל"ה בשם המגיד נ"ע [נשמתו עדן]

Por lo tanto, la Luz Infinita (Or Ein Sof) se inviste específicamente en Jojmá, porque Jojmá es el nivel de la autoanulación (bitul), como está escrito en Sefer Shel Beinonim (Tanya), capítulo 35, en nombre del Maguid, cuya alma está en el Edén.

והיינו שהחכמה הוא רק זה ההשגה עצמה שמשגת עוצם הביטול איך דכולא קמיה כלא חשיב ממש ואין עוד.

Es decir, Jojmá no es más que esta misma comprensión que capta la intensidad del bitul: cómo “todo ante Él es considerado realmente como nada” y “no hay nada más”,

ואיך דלית מחשבה תפיסא ביה כלל ולכך נק' החכמה אמת. וכמ"ש מזה ע"פ ויכתוב משה את מוצאיהם כו'.

y cómo “ningún pensamiento puede captarlo en absoluto”. Por eso Jojmá es llamada verdad, como está escrito al respecto sobre el versículo “Y Moshé escribió sus partidas”, etc.

אבל בחי' בינה שהוא בחי' ההשגה נק' יש (וכמ"ש במ"א בענין מוחין דאבא ומוחין דאימא. שבחי' מוחין דאימא זהו מקור סדר ההשתלשלות מעילה לעילה אבל מוחין דאבא הוא מה שלמעלה מסדר ההשתלשלות).

Pero el nivel de Biná, que es el nivel de la comprensión, es llamado yesh (algo). (Como está escrito en otro lugar sobre el tema de los mojin de Aba y los mojin de Ima: los mojin de Ima son la fuente del orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), de causa en causa; pero los mojin de Aba corresponden a lo que está por encima del orden de hishtalshelut.)

(עיי' מזה בד"ה מצה זו כו' ובד"ה ששים המה מלכות. גבי ומעין מבית ה' יצא)

(Véase sobre esto en el discurso que comienza “Esta matzá”, etc., y en el discurso que comienza “Sesenta son las reinas”, con respecto a “Y un manantial saldrá de la casa de Havaia”).

וזהו שדוקא ע"י עליית הוי"ו שהוא בחי' שמים ז"א דאצילות לבחי' קדש שהוא חכמה. שהוא בבחינת ביטול ואין. עיי' הוא ממשיך יחוד או"א [אבא ואימא].

Y esto explica por qué es precisamente mediante el ascenso de la vav —el nivel de “los cielos”, Zeir Anpín de Atzilut— al nivel de Kódesh, que es Jojmá, la cual está en un estado de bitul y ayin, que se atrae la unión de Aba e Ima,

שיומשך המשכה חדשה מאור א"ס. ויתה זה ויומשך מאין ליש. וזהו ענין שרפים עומדים ממעל לו. והם כת אחת האומרת קדוש פ"א.

para que se atraiga un flujo nuevo de la Luz Infinita, y llegue a existir y sea atraído de ayin a yesh. Y este es el sentido de “los serafim están de pie por encima de él (mima'al lo)”: son el grupo que dice Kadosh una vez,

דהיינו בחי' קדוש הא'. והיינו שעבודתם הוא ליכלל וליבטל באור א"ס ב"ה. אשר למטה זהו נקי מס"נ [מסירות נפש].

es decir, el primer Kadosh. Su servicio consiste en quedar incluidos y anulados en la Luz Infinita, bendito sea, lo cual, en los niveles inferiores, se llama autosacrificio (mesirut néfesh).

ולכן עומדים ממעל לו פ"י ל"ו נקי המשכת האור שנמשכו כבר בכלים. שהוא בחי' הוי"ו דקדוש.

Por lo tanto, “están por encima de lo”: es decir, lo (lamed-vav) es el nombre de la extensión de la luz que ya ha sido extendida dentro de las vasijas, que es el nivel de la vav de Kadosh.

(וגם וי פעמים וי גימט' [גימטריא] ל"ו וכמ"ש במ"א בענין מי ברא אלה. דאלה היינו ששה מדות כל א' כלול מששה בגימטריא אלה)

(Además, vav por vav equivale numéricamente a lamed-vav (treinta y seis), como está escrito en otro lugar acerca de “¿Quién creó estos (eleh)?”: eleh son los seis atributos, cada uno compuesto por seis, cuyo valor numérico es eleh.)

אבל השרפים עומדים ממעל ל"ו שהם גורמים גם באצ"י עליית הוי"ו לבחי' קדש מה שלמעלה מבחי' ו'. Pero los Serafim están por encima de lamed-vav, pues hacen que también en Atzilut la vav ascienda al nivel de Kodesh, que está por encima del nivel de vav.

(וע"ד מ"ש במ"א בד"ה לך לך בענין הוא עשנו ולו אנחנו ולא באל"ף ול"ו בוי"ו. וע"ד מ"ש באדר"י [באדרא זוטא] דרצ"ב סע"ב [סוף עמוד ב] ע"פ ולו נתכנו עלילות ע"ש.

(Esto sigue la línea de lo escrito en otro lugar, en el discurso que comienza “Lej Lejá”, acerca de “Él nos hizo y somos Suyos (velo)”: velo con álef, y lo con vav. Y sigue también la línea de lo escrito en el Idra Zuta, folio 292, final del lado b, acerca del versículo “Y por Él (velo) se pesan las acciones”; véase allí.)

ועד"ז ועד בחילופי אתון אחד נמצא מה שבאחד זהו בחי אלף רישא דאתון. בחלופי אתון זהו ו' וזהו בחי ועד. ולכן בחי למס"נ [למסירות נפש] באחד זהו ממעל לוי"ו דועד. כי ועד הוא יח"ת [יחודא תתאה] משא"כ אחד יח"ע [יחודא עילאה] כו'.

Del mismo modo, vaed ("y por siempre") corresponde, mediante el intercambio de letras, a ejad ("Uno"). Así, lo que en ejad es el nivel de álef, la cabeza de las letras, en el intercambio de letras es una vav, y este es el nivel de vaed. Por eso, el nivel de autosacrificio (mesirut néfesh) en Ejad está por encima de la vav de vaed, pues vaed es la unidad inferior (yijudá tataá), mientras que ejad es la unidad superior (yijudá ilaá), etc.)

(ובזה יובן מ"ש בירושלמי רפ"ט דברכות. עוביו של רקיע מהלך ת"ק שנה. טלפי החיות מהלך חמש מאות שנה וחמש עשרה מנין ישרה.)

(Con esto se comprenderá lo dicho en el Talmud de Jerusalén, al comienzo del capítulo 9 de Bera-jot: "El grosor del firmamento es un trayecto de quinientos años. Los cascos de las Jayot abarcan un trayecto de quinientos quince años, el valor numérico de yeshará ("recta").")

(הובא בתוספות פ"ב [פרק ב'] דחגיגה ד"ג ע"א). דאינו מוכן מהו ענין שהרגל הוא חמש עשרה דוקא יותר מעובי הרקיעים ושכין כל רקיע שהכל מהלך ת"ק שנה.

(Esto se cita en Tosafot, capítulo 2 de Jaguigá, folio 13, lado a.) Pues no se entiende por qué el pie supera precisamente en quince años el grosor de los firmamentos y [la distancia] entre cada firmamento, que en todos los casos equivale a un trayecto de quinientos años.

והענין כי ת"ק שנה נמשך מבחי' ה' מדות שבפסוק לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד.

La explicación es que los quinientos años derivan del nivel de los cinco atributos mencionados en el versículo: "Tuyos, Havaiá, son la grandeza, el poder, la belleza, la victoria y el esplendor",

שהן עצמיות המדות משא"כ בחי' מדה הששית בחי' כי כל הוא ההשפעה שהוא כללות דחמשה מדות העצמיים וכמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שכ"ח ספ"א [סוף פרק א'].

que son la esencia de los atributos; en cambio, el nivel del sexto atributo, el nivel de "porque todo (ki jol)", es la influencia, que constituye la expresión general y colectiva de los cinco atributos esenciales, como está escrito en Pri Etz Chaim, Shaar 28, end of chapter 1.

9 ועמ"ש מזה בד"ה אתה הצבת כל גבולות ארץ. ושמים הם אש ומים היינו שנמשכו מבחי' מדות עליונות

Y véase lo que está escrito sobre esto en el discurso que comienza: "Tú estableciste todos los límites de la tierra". Y los cielos (shamayim) son fuego y agua (esh umayim), es decir, fueron atraídos del nivel de los atributos superiores;

לכן הם כל אחד ת"ק שנה כפי המדות העצמיים שמהם חוצבו. אמנם עבודת המלאכים שהם בחי' עומדים ממעל לו.

por eso cada uno de ellos mide quinientos años, de acuerdo con los atributos esenciales de los que fue tallado. Sin embargo, el servicio de los ángeles, que están en el nivel de "estar por encima de lo",

היינו להמשיך האור מיחוד או"א [אבא ואימא] שלמעלה מבחי' המדות כי בחכמה מלובש אור א"ס שלמעלה מעלה מבחי' מדות כו' וע"כ נאמר ורגליהם רגל ישרה אשר מנין ישרה הוא בחי' י"ה יותר מבחי' ת"ק

consiste en atraer la luz de la unión de Aba e Ima, que está por encima del nivel de los atributos, pues en Jojmá está investida la Luz Infinita (Or Ein Sof), que está muy por encima del nivel de los atributos, etc. Por eso se dice: "Y sus pies eran un pie recto" (yeshará), pues el valor numérico de yeshará representa el nivel de yud-hei, además del nivel de quinientos.

והיינו לפי שממשיכים מבחי' י"ה בהמדות שהם בחי' ת"ק שנה שלהיות מקור ההתחדשות מאין ליש הוא מבחי' י"ה וכמ"ש כי ביה ה' צור עולמים כו'

Esto se debe a que atraen el nivel de yud-hei hacia los atributos, que corresponden al nivel de los quinientos años; pues la fuente de la renovación de la nada a algo proviene del nivel de yud-hei, como está escrito: "Pues con Yah, Havaíá, es la Roca de los mundos", etc.

ועד"ז יובן ענין ט"ו ווין שבאמת ויציב שהם נגד ט"ו שיר המעלות שהוא ג"כ להמשיך מבחי' י"ה בבחי' ו"ה (ועמ"ש בד"ה ראה אנכי נותן בענין יהא שמיא רבא מברך כו'):

De manera similar se entenderá el significado de las quince vav de Emes VeYatziv, que corresponden a los quince Cánticos de las Ascensiones: también esto consiste en atraer el nivel de yud-hei al nivel de vav-hei. (Y véase lo que está escrito en el discurso que comienza: "Mira, pongo delante de ustedes", acerca del asunto de "Que Su gran Nombre sea bendito", etc.)

10 ב וענין הקדוש הב' דפי' ברע"מ [ברע"מ מהימנא] ולבתר נהיר ההוא נהירו עילאה על כורסיא דאיהו שמים

2. Y en cuanto al segundo Kadosh, que el Raaya Mehemna explica: "Y después aquella luz suprema brilla sobre el trono, que son los cielos,

ואינון שמים תייבין לדוכתייהו ומתישבין ביה בההוא נהירו וכדין אקרי קדוש היינו מה שאח"כ נמשך מחו"ב [מחכמה ובינה] לז"א והוא ענין שתפארת דאימא נעשה כתר לז"א.

y aquellos cielos regresan a sus lugares y se asientan en aquella luz, y entonces se lo llama Kadosh": esto es lo que después se extiende desde Jojmá y Biná hacia Zeir Anpín, y es el asunto de que Tiféret de Ima se convierta en Kéter para Zeir Anpín.

פי' שע"י עליות הוי"ו דקדוש בקדש שהוא למטה מבחי' העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] שע"י נעשה יחוד או"א [אבא ואימא] כנ"ל ואז נעשה מזה אח"כ להיות ת"ת דאימא כתר לז"א וזהו הקדוש הב' והמשכה זו הוא ע"י עסק התורה.

Es decir: mediante los ascensos de la vav de Kadosh a Kodesh, que abajo corresponde al nivel de la elevación de mayin nukvin por medio del autosacrificio (mesirut néfesh), a través de lo cual se produce la unión de Aba e Ima, como se mencionó antes; entonces, a partir de ello, se produce después que Tiféret de Ima se convierta en Kéter para Zeir Anpín. Este es el segundo Kadosh. Y esta extensión se logra mediante el estudio de la Torá.

11 ועיין בע"ח [בעץ חיים] שכ"ב פ"ג [פרק ג'] דנשמת הכתר דז"א הוא מתפארת דאבא. וזהו שע"י יחוד או"א

[אבא ואימא] דייקא נמשך הכתר לז"א.

Y véase Etz Chaim, Shaar 22, capítulo 3: el alma del Kéter de Zeir Anpín proviene de la Tiféret de Aba. Por eso, precisamente mediante la unión de Aba e Ima, el Kéter se extiende a Zeir Anpín.

וביאור הדבר הוא כי הנה א"ס ב"ה כשמו כן הוא אין לו תחלה ואין לו תכלה וכל העולמות נאצלו ונבראו במחשבה א' לבד

La explicación de este asunto es la siguiente: el Infinito (Ein Sof), bendito sea, es tal como Su Nombre: no tiene principio ni fin, y todos los mundos fueron emanados y creados con un solo pensamiento.

וזהו ענין צופה ומביט עד סוף כל הדורות והיינו בסקירה אחת ולזאת צמצום עצום הוא להיות מצמצם א"ע [את עצמו] כביכול במחשבה האחת ובתחלת הבריאה היה זה מעצמו כי חפץ חסד הוא

Y este es el sentido de "Él observa y contempla hasta el final de todas las generaciones": es decir, de una sola mirada. Por eso, para Él, contraerse a Sí mismo, por así decirlo, en ese único pensamiento constituye un tzimtzum (contracción) inmenso. Al comienzo de la Creación, esto sucedió espontáneamente, pues "Él desea bondad";

אבל עתה צ"ל אתעדל"ת [אתערוטא דלתתא] להעלות מ"ן [מ"ן נוקבין] להמשיך לו יתברך רצון. שיהיה רוצה לצמצם א"ע [את עצמו] להחיות העולמות.

pero ahora debe haber un despertar desde abajo, para elevar mayin nukvin y atraer para Él, bendito sea, una voluntad (ratzón): que quiera contraerse a Sí mismo para dar vida a los mundos.

12 וזהו ענין שממשיכים להיות הכתר לז"א שהכתר היינו רצון והוא המשכת הרצון להיות בחי ז"א דאצילות.

Y esto es el asunto de hacer descender Kéter para Zeir Anpín: Kéter es voluntad, y se trata de hacer descender la voluntad para que exista el nivel de Zeir Anpín de Atzilut.

כי באמת גם בחינת אצילות הוא בחי צמצום אצלו ית' כי אצילות היינו מלשון ויאצל מן הרוח. שהוא בחי הארה והתגלות ממנו ית'.

Pues, en verdad, también el nivel de Atzilut es un tzimtzum en relación con Él, bendito sea, ya que Atzilut deriva de la expresión "Y tomó (vayatzel) del espíritu", lo cual es el nivel de una iluminación y una revelación de Él, bendito sea.

13 ואצל המקבלים נקרא בחינת אצילות גילוי מן ההעלם. שהוא יתברך אינו מושג והוא הנעלם טמירא דכל טמירין.

Desde la perspectiva de quienes reciben, el nivel de Atzilut se denomina una revelación que emerge de lo oculto, pues Él, bendito sea, no es aprehensible; Él es el Oculto, "el más oculto de todo lo oculto".

ואצילות הוא מה שנמשך בבחינת גילוי. אבל אצלו ית' הוא להיפך שקמיה יתברך אין נעלם.

Y Atzilut es aquello que se prolonga de manera manifiesta. Pero con respecto a Él, bendito sea, sucede lo contrario, pues ante Él, bendito sea, no hay nada oculto.

14 ולהיות בחי אצילות שהוא הגילוי לגבי המקבלים צ"ל ע"י צמצום עצום א"כ אצילות זה נקרא העלם אצלו יתברך

Y puesto que el nivel de Atzilut, que es revelación para quienes reciben, solo puede producirse mediante un tzimtzum (contracción) inmenso, este Atzilut es llamado ocultamiento en relación con Él, bendito sea:

דהיינו שעיקר האור הוא בבחינת העלם ולא נגלה כלל בהאצילות כו'. א"כ מה שאצלנו נקרא גילוי.

es decir, la esencia de la luz está en estado de ocultamiento y no se revela en absoluto en Atzilut, etc. Entonces, lo que para nosotros se llama revelación

אצלו יתברך נקרא בחינת העלם וכמאמר הזהר דכתר עליון אע"ג [אף על גב] דאיהו אור צח אוכם הוא קדם עילת העילות דהיינו שהאור והגילוי דכתר נקרא חשך והעלם לגבי א"ס ב"ה.

se llama ocultamiento en relación con Él, bendito sea; como dice el Zóhar acerca de Kéter supremo: "Aunque es una luz pura, es negra ante la Causa de las causas"; es decir, la luz y revelación de Kéter se llaman oscuridad y ocultamiento en relación con el Infinito (Ein Sof), bendito sea.

(ועמ"ש מזה ע"פ שחורה אני אש שחורה) ונודע דהכתר נקרא אצילות שבאצ"י והיינו שמה שאצל הע"ס [העשר ספירות] נק' אצילות וגילוי זהו באמת בחינת העלם אצלו ית' מטעם הנ"ל שלהיות גילוי זה הוא ע"י העלם עיקר האור כו'.

(Y véase lo escrito al respecto sobre el versículo "Soy negra", [acerca del] "fuego negro".) Y es sabido que Kéter es llamado el Atzilut de Atzilut; es decir, lo que en relación con las Diez Sefirot se llama Atzilut y revelación es, en verdad, ocultamiento en relación con Él, bendito sea, por la razón mencionada antes: que esta revelación se produce mediante el ocultamiento de la esencia de la luz, etc.

ועד"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] צמצם שכינתו בין שני בדי הארון. דלכאורה אינו מובן מהו הפי צמצם שכינתו בין שני בדי הארון.

Y del mismo modo, nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "Contrajo Su Shejiná entre los dos varales del Arca". Pues, aparentemente, no se entiende qué significa: "Contrajo Su Shejiná entre los dos varales del Arca":

הלא לית אתר פנוי מיני ומלא כל הארץ כבודו. את השמים ואת הארץ אני מלא.

¿Acaso no es cierto que "no hay lugar vacío de Él", que "toda la tierra está llena de Su gloria" y que "Yo lleno los cielos y la tierra"?

15 ופיי המגיד נ"ע [נשמטו עדן] כי הנה בכל העולם עם היותו מלא כל הארץ הוא בבחי' העלם מהעולם שלכן נקרא סתימו דכל סתימין.

Y el Maguid, cuya alma está en el Edén, explicó: en todo el mundo, aunque Él llena toda la tierra, está oculto del mundo; por eso se lo llama "el más oculto de todos los ocultos".

רק בין בדי הארון היה אור ו יתברך מתגלה בבחינת גילוי. אך זה הגילוי גופא הוא בחינת צמצום אצלו יתברך. שהוא יתברך בעצמו הוא סתימו דכל סתימין.

Solo entre las varas del Arca Su luz, bendito sea, se revelaba abiertamente. Pero esta revelación misma es un tzimtzum (contracción) con respecto a Él, bendito sea, pues Él mismo, bendito sea, es "el más oculto de todos los ocultos".

16 ואי אפשר להתגלות רק הארה בעלמא. לכך כל בחינת גילוי הוא בחינת צמצום אצלו יתברך.

Y es imposible que se revele algo más que un mero destello; por eso, toda revelación es una contracción (tzimtzum) con respecto a Él, bendito sea.

וקצת משל ע"ז כמו עדי"מ כשהרב מעמיק מאד באיזו שכל עמוק מאד וכל שכלו ומחשבתו בעמקות השכל ההוא.

Una analogía parcial para esto: por ejemplo, cuando un maestro profundiza mucho en una idea muy profunda, y todo su intelecto y pensamiento están inmersos en la profundidad de esa idea,

17 ובעת טרדתו בעמקות מחשבתו מדבר אותו בדבור ג"כ הנה אצל הרב הארת השכל שיצא בדבור ממנו הוא כלא חשיב לגבי עיקר עמקות השכל שבמחשבתו שלא נמשך ונתגלה כלל בדבור

Y mientras está absorto en la profundidad de su pensamiento, también lo expresa con palabras. Pues, para el maestro, el destello de la idea que ha salido de él en el habla es como nada en comparación con la profundidad esencial de la idea que tiene en su pensamiento, la cual no ha sido atraída ni revelada en absoluto mediante el habla.

אבל לגבי התלמיד השומע אזי הדבור של הרב הוא אצלו הגלוי והמחשבה של הרב הוא ההעלם.

Pero para el discípulo que escucha, el habla del maestro es lo revelado, mientras que el pensamiento del maestro es lo oculto.

18 ואצל הרב הוא להפך שזה הגלוי הוא העלם כו' ומכ"ז [ומכל זה] מובן מה שצריכים להמשיך מתפארת דאימא להיות כתר לז"א.

Y en el caso del maestro es al revés: lo que se revela [en el habla] es ocultamiento, etc. De todo esto se entiende por qué es necesario hacer descender de Tiféret de Ima para que se convierta en Kéter para Zeir Anpín.

כי הנה ז"א הוא המדות דאצילות כשמלובשים האורות בכלים ונק' חג"ת [חסד גבורה תפארת] שהם בחי' סדר הנהגת העולמות.

Pues Zeir Anpín es los atributos emocionales (midot) de Atzilut cuando las luces están revestidas en vasijas, y estos se llaman Jésed, Guevurá y Tiféret, que constituyen el orden de la conducción de los mundos.

19 וזהו צמצום אצלו ית' דלאו מכל אלין מדות איהו כלל. ועל כן צריכים להמשיך לו רצון שירצה בזה הצמצום שהוא הגילוי שבמדות דאצילות שבהם התנהגות העולמות.

Y esto es un tzimtzum (contracción) con respecto a Él, bendito sea, pues «Él no es en absoluto ninguna de estas cualidades». Por eso es necesario atraer para Él una voluntad (voluntad), para que quiera este tzimtzum, que es la revelación de los atributos emocionales (midot) de Atzilut, mediante los cuales se conducen los mundos.

וזהו ענין הכתר דז"א שהוא בחי' רצון שממשיכים מתפארת דאימא. כי אימא נק' א"ס בערך ז"א ע' [עיינ'] בע"ח [בעץ חיים] שכ"ה דרוש ה' וגם שהתגלות עתיק שהוא א"ס הוא בבינה.

Y este es el asunto de Kéter de Zeir Anpín, que es el nivel de la voluntad, atraído de Tiféret de Ima. Pues Ima es llamada «Ein Sof» en relación con Zeir Anpín (véase Etz Chaim, Shaar 25, Derush 5); además, la revelación de Atik, que es Ein Sof, tiene lugar en Biná.

20 וזהו ענין הקדוש השני והוא נמשך ע"י עסק התורה דמחוי"ב [דמחכמה ובינה] נפקת. אך היינו אחר העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דקדוש הא' למס"נ [למסירות נפש] באחד שעיי"ז ממשיכים יחוד דאז"א [דאבא ואימא]

Y este es el asunto del segundo "Kadosh", que se atrae mediante el estudio de la Torá, pues esta «surge de Jojmá y Biná». Pero esto ocurre después de la elevación de máin nukvin del primer "Kadosh": el autosacrificio (mesirut néfesh) en "Ejad", mediante el cual se atrae la unión de Aba e Ima,

שהוא המשכת אור חדש מהמאציל העליון כו' ואזי אח"כ קדוש הב' הוא מה שנמשך מאו"א [מאבא ואימא] הכתר לז"א כנ"ל.

que consiste en atraer una luz nueva del Emanador Supremo, etc.; y luego, después, el segundo "Kadosh" es aquello que se atrae de Aba e Ima: Kéter para Zeir Anpín, como se mencionó antes.

(ופי' מ"ש ברע"מ [ברעי' מהימנא] נהיר ההוא נהירו עילאה על כורסיא דאיהו שמים יובן ממ"ש במ"א בד"ה השמים כסאי שהשמים היא התורה כמו שנתלכשה במדות חו"ג [חסד וגבורה] ולהיות התהוות התורה בבחי' שמים שהתורה קדמה אלפים שנה לעולם

(El sentido de lo que se dice en el Raaya Mehemna, «esa luz suprema resplandece sobre el trono, que son los cielos», se comprenderá a partir de lo que está escrito en otro lugar, en el discurso que comienza "Los cielos son Mi trono": los cielos son la Torá tal como está investida en los atributos de Jésed y Guevurá. Y para que la Torá llegue a existir en el nivel de los cielos —pues «la Torá precedió al mundo por dos mil (alpaim) años»—,

דהיינו בחי' אאלפך חכמה אאלפך בינה שלמעלה מבחי' עולם ומבחי' שמים הנה זהו נקי בחי' כסאי שהוא בחי' ישיבה והשפלה והיינו ע"י אתעדלית [אתערותא דלתתא] כו' ע"ש וז"ש [וזהו שכתוב] הרע"מ [הרעי' מהימנא] ולבתר נהיר ההוא נהירו עילאה על כורסיא דאיהו שמים.

es decir, el nivel de «te enseñaré (a'alefjá) sabiduría, te enseñaré entendimiento», que está por encima del nivel del mundo y del nivel de los cielos, esto se denomina el nivel de «Mi trono», que es el nivel de sentarse y rebajarse; y esto ocurre mediante un despertar desde abajo, etc.; véase allí. Y esto es lo que dice el Raaya Mehemna: «Y después, esa luz suprema resplandece sobre el trono, que son los cielos».

כורסיא דייקא כמ"ש השמים כסאי כנ"ל והיינו מה שנמשך מאו"א [מאבא ואימא] הכתר לז"א הנקי שמים והיינו ע"י עסק התורה):

«Trono» precisamente, como está escrito: «Los cielos son Mi trono», según se mencionó antes; y esto es aquello que se atrae de Aba e Ima: Kéter para Zeir Anpín, que es llamado "cielos"; y esto ocurre mediante el estudio de la Torá.)

21 ג והקדוש הג' הוא כשירד ונמשך עוד למטה לדרגא דצדיק שהוא סופא דכל דרגין שהוא בחי' יסוד.

3. Y el tercer Kadosh es cuando desciende y se prolonga aún más abajo, al nivel de Tzadik, que es "el final de todos los niveles", es decir, el nivel de Yesod (fundamento).

וזה נעשה ע"י קיום המצות מעשיות. כי פי' צדיק זהו ע"ד מ"ש באברהם ושמרו דרך הוי' לעשות צדקה כו'

Esto se produce mediante el cumplimiento de las mitzvot prácticas. Pues el significado de Tzadik se relaciona con lo que está escrito acerca de Avraham: "Y guardarán el camino de Havaia, para hacer tzedaká", etc.;

שהצדקה היא להחיות רוח שפלים וגם כל המצות נק' צדקה וכמ"ש וצדקה תהיה לנו כי נשמור כו' pues la tzedaká consiste en "reanimar el espíritu de los humildes", y también todas las mitzvot son llamadas tzedaká, como está escrito: "Y será tzedaká para nosotros si cuidamos", etc.

וכך למעלה המשכת האור לדרגא דצדיק שממנו נמשך במל' מקור דבי"ע זהו ע"י המצות מעשיות. Y así también Arriba: la extensión de la luz al nivel de Tzadik, desde el cual se prolonga a Maljut, fuente de Beriá, Yetzirá y Asiá, se produce mediante las mitzvot prácticas.

22 וביאור הדבר יובן בהקדים להבין ההפרש בין עסק התורה לקיום המצות. דהנה הגם שהתורה אינה רק פירוש על המצות להורות איך תיעשה המצוה. א"כ העיקר הוא המעשה.

La explicación del asunto se comprenderá si primero entendemos la diferencia entre dedicarse al estudio de la Torá y cumplir las mitzvot. Pues, aunque la Torá no es sino una explicación de las mitzvot, que enseña cómo debe realizarse la mitzvá, de modo que lo principal sería la acción,

וכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. וגם מה שנמנו וגמרו תלמוד גדול היינו משום שמביא לידי מעשה.

y así dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: «No es el estudio lo principal, sino la acción»; y también aquello que votaron y concluyeron —«el estudio es mayor»— se debe a que conduce a la acción,

(ועמ"ש ע"פ ועתה יגדל נא בפי' שלח שלכך נקראת התורה לבושיה. שנק' לבוש לגבי המצוה ורצון העליון עצמו.

(y véase lo escrito sobre el versículo «Y ahora, que sea grande», en la parashá de Shelaj, que por eso la Torá es llamada Sus vestiduras: se la llama vestidura en relación con la mitzvá y con la voluntad suprema misma,

וכמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' במדבר דק"ח ע"א דאבא הוא מלבוש הפנימי של אריך כו' ועמ"ש עוד בד"ה אני דפי ציצית גבי שער בימין ושער בשמאל).

y como escribió el Ramaz sobre la parashá de Bamidbar, folio 118, lado a, que Aba es la vestidura interior de Arij, etc.; y véase también lo escrito en el discurso que comienza «Aní» («Yo»), sobre el pasaje de tzitzit, acerca del «cabello a la derecha y el cabello a la izquierda»),

אעפ"כ [אף על פי כן] התורה שהיא בחי' חכמה היא נעלה מהמצות שממשכת מבחי' הפנימית שהוא התגלות חכמה עילאה ממש.

aun así, la Torá, que es el nivel de Jojmá, es más elevada que las mitzvot, pues atrae de la dimensión interior (pnimiut), que es la revelación misma de la Jojmá suprema (Jojmá Ilaá),

ומעשה המצות ממשיכים רק מחיצוניות הכתר (ועמ"ש ע"פ וידבר דעשרת הדברות) ולכן ע"י עסק התורה ממשיכים הכתר לז"א.

mientras que la realización de las mitzvot atrae solo de la dimensión exterior (jitzoniut) de Kéter (y véase lo escrito sobre «Y habló», de los Diez Mandamientos). Por eso, mediante el estudio de la Torá se atrae Kéter a Zeir Anpín,

דאורייתא מחכמה נפקת ועיקר לימוד התורה הוא להבינה על בוריה נמצא הוא המשכת החכמה בכינה ומתפארת דבינה נעשה כתר לז"א.

pues «la Torá surge de Jojmá», y el propósito principal del estudio de la Torá es comprenderla cabalmente; esto significa atraer Jojmá a Biná, y de Tiféret de Biná se forma el Kéter de Zeir Anpín.

וע"י המצות מעשיות ממשיכים שיהיה כתר לנוק' [לנוקבא] שהוא לבחי' מלי מקור דבי"ע וז"ש [וזהו שכתוב] ברע"מ [ברע"א מהימנא] שם לקדשא כולא לתתא.

Y mediante las mitzvot prácticas se atrae que haya un Kéter para Nukvá, es decir, para el nivel de Maljut, la fuente de Beríá, Yetzirá y Asiá. Y esto es lo que se dice allí en el Raaya Mehemna: «santificar todo abajo».

נמצא ההמשכה שע"י התורה היא פנימית שהוא המשכת הכתר והרצון בבחי' אצילות וע"י המצות שנמשך הכתר לנוק' [לנוקבא] מקור דבי"ע זהו ההמשכה בחיצוניות.

Así, el flujo a través de la Torá es interior: consiste en atraer Kéter y la voluntad al nivel de Atzilut; mientras que, mediante las mitzvot, por las cuales Kéter es atraído hacia Nukvá, la fuente de Beríá, Yetzirá y Asiá, el flujo se produce en la dimensión exterior.

אך הנה מבואר במ"א שכל בחינה ומדרגה שהיא נשפלת למטה יותר שרשה גבוה ונעלה יותר.

Sin embargo, se explica en otro lugar que todo nivel y rango que desciende más abajo tiene una raíz más elevada y sublime.

(ועמ"ש ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות מענין דצח"מ [דומם צומח חי מדבר] שהם עד"י) וגם שכל בחינה ומדרגה הנעלה יותר יכולה לישפל ולירד למטה יותר. ע"ד ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך כו'.

(Y véase lo escrito sobre el versículo "Y Moshé habló a los jefes de las tribus", acerca de los reinos mineral, vegetal, animal y humano, que siguen este mismo patrón). Asimismo, todo nivel y rango más elevado puede rebajarse y descender aún más, como en "Pasaré por la tierra de Egipto": Yo, y no un ángel, etc.

וכמ"כ [וכמו כן] כאן בענין המצות מעשיות כי הנה המצות הם הכל בדברים גשמיים ציצית מצמר גשמי וכן קלף התפילין והיינו לפי ששרשם גבוה מאד נעלה יותר מהחכמה

Del mismo modo, en lo que respecta aquí a las mitzvot prácticas: todas las mitzvot se realizan con cosas físicas, como los tzitzit de lana física y, asimismo, el pergamino de los tefilín. Esto se debe a que su raíz es muy elevada, más sublime que Jojmá;

ולכן התורה דמחכמה נפקת לא נשפלה כ"כ [כל כך] למטה כמו המצות (וע' באג"ה [באגרת הקודש] איהו וחיוהי שהוא כחותם המתהפך כו').

por eso la Torá, que "procede de Jojmá", no ha descendido tan abajo como las mitzvot. (Y véase Igueret HaKodesh, [la carta que comienza] "Él y Sus fuerzas vitales", donde se explica que es como un sello invertido, etc.).

והיינו כי מעשה המצות הם נשפלו בדברים שתחת ממשלת ק"נ [קליפת נוגה] שהוא משכירת הכלים שנפלו בק"נ [בקליפת נוגה].

Esto significa que las mitzvot prácticas han descendido a cosas que están bajo el dominio de keli-pat noga, la cual proviene de la ruptura de las vasijas que cayeron en kelipat noga,

שהיו קודם השבירה במדרגה גבוה מאד נעלה. דהיינו מעולם התהו שהוא בחי' נקודים שלמעלה מהאצילות שהוא בחי' ברודים כו'.

las cuales, antes de la ruptura, se encontraban en un rango muy elevado y sublime: provenían del Mundo de Tohu, el nivel de Nekudim, que está por encima de Atzilut, el nivel de Berudim, etc.

23 ולכן האדם מקבל חיות וניזון מצו מח וחי. ואין התינוק יודע לקרות אבא עד שיטעום טעם דגן.

Por eso, el ser humano recibe fuerza vital y se nutre de lo vegetal y de lo animal; y “un niño no sabe llamar ‘padre’ hasta que prueba el sabor del grano”.

וכן אכילת מצה מיכלא דמהימנותא. ואף אותן שנשמותיהם הם מאצילות ממש ואפילו משרע"ה [משה רבינו עליו השלום] היו צריכים ג"כ לאכול מצה.

Y lo mismo ocurre con el consumo de matzá, “el alimento de la fe”; incluso aquellos cuyas almas provienen del propio Atzilut, e incluso Moshe, nuestro maestro, la paz sea con él, también necesitaban comer matzá.

24 והוא מפני שהאמונה הנמשכת מאכילת המצה שהיא מיכלא דמהימנותא היא מלמעלה מבחי אצילות והיינו לפי ששרשה הוא מעולם התהו כו'

Esto se debe a que la fe que se deriva de comer matzá, que es «el alimento de la fe», proviene de un nivel superior a Atzilut; es decir, porque su raíz está en el Mundo de Tohu, etc.

אך עתה לאחר השבירה הם רחוקים מאור א"ס ב"ה שנפלו בשבירה בק"נ [בקליפת נוגה] אבל כשהם מתבררים ע"י שם מ"ה [שם מ"ה] המבררן שהוא בחי ח"ע [חכמה עילאה] כי בחכמה אתברירו.

Pero ahora, después de la ruptura, están lejos de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, pues cayeron con la ruptura en la kelipá noga. Sin embargo, cuando son refinados mediante el Nombre Mah, que los refina —el nivel de la Jojmá superior—, pues «mediante Jojmá son refinados»,

25 והוא ע"י בחי קדוש הא' שהוא בחי עליית הוי בקדש העליון לצורך יחוד או"א [אבא ואימא]. ועי"ז שמתבררים הם מתעלים למקורם ושרשם שם ס"ג [שם ס"ג] שלמעלה ממ"ה [משם מ"ה] ואז הם נעלים מאצילות שאז מתקרבים לאור א"ס ב"ה

Y esto es por medio del nivel del primer Kadosh, que es el ascenso de la vav al Kodesh supremo, para la unión de Aba e Ima. Y mediante su refinamiento, ascienden a su fuente y raíz, el Nombre Sag, que está por encima de Mah; entonces son más elevados que Atzilut, pues se acercan a la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea.

ולכן ע"י עליית מ"ן [מ"ן נוקבין] הנ"ל ממשיכים היחוד דא"א [דאבא ואימא] שמקור ההמשכה מהמאציל העליון למעלה מעלה מהחכמה.

Por lo tanto, mediante la elevación de las mayin nukvin mencionadas anteriormente, se atrae la unión de Aba e Ima, pues la fuente de este flujo proviene del Emanador Supremo, muy por encima de Jojmá.

26 ועמ"ש בביאור ע"פ ואהיה אצלו אמון כפי ממושבותיכם תביאו כו' שזהו ענין ק"ש [קריאת שמע] יחוד א"א [אבא ואימא] שנמשך דייקא ע"י ביטול היש בירור הרפ"ח ניצוצין כו'.

Y véase lo escrito en la explicación del versículo “Y yo estaba junto a Él como un educando (amón)”, acerca del significado de “Desde sus moradas traerán”, etc.: esto alude al Shemá, la unión de Aba e Ima, que se atrae específicamente mediante la autoanulación (bitul) de la existencia independiente, el refinamiento de las 288 chispas, etc.

וזהו מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שהמשכת הכתר לע"ס [לעשר ספירות] דתיקון הוא ג"כ מבירורים דעולם דתהו עתיק דתיקון לקח ה' ראשונות דכתר דב"ן [דשם ב"ן] כו'

Y esto es lo que está escrito en Etz Chaim: que la atracción de Kéter hacia las diez Sefirot de Tikún también proviene del refinamiento del Mundo de Tohu; Atik de Tikún tomó las cinco primeras de Kéter de Ban, etc.

דהיינו שדוקא מהבירורים של הרפ"ח ניצוצים שבשכירה יכולים להמשיך הכתר ל"י [לי ספירות] דתיקון והיינו מטעם הנ"ל שלאחר שמתבררים אז הם מתקרבים לשרשם שמעולם התהו בחי' נקודים

Es decir, específicamente a partir del refinamiento de las 288 chispas de la ruptura puede atraerse Kéter hacia las diez Sefirot de Tikún. Esto se debe a la razón mencionada antes: una vez refinadas, se acercan a su raíz, que proviene del Mundo de Tohu, el nivel de Nekudim,

שהוא למעלה מבחי' התיקון שהוא בחי' ברודים. לכך בהם ועל ידם נמשך הכתר דתיקון. (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ וידבר דראשי המטות):

que está por encima del nivel de Tikún, que es el nivel de Berudim. Por eso, en ellas y por medio de ellas se atrae Kéter de Tikún. (Y véase lo escrito sobre esto en la explicación de “Y habló” acerca de “los jefes de las tribus”).

27 ד ונחזור לענינינו בענין מעלת המצות מעשיות דהיינו שלפי שהם נעשים בדבר שנפל תחת ממשלת

ק"נ [קליפת נוגה] שהם משכה"כ [משבירת הכלים]

4. Volvamos a nuestro tema: la superioridad de las mitzvot prácticas, pues se realizan con algo que cayó bajo el dominio de la kelipá noga, que proviene de la ruptura de las vasijas,

כמו קלף התפילין וצמר דציצית וכן כולם. והם הם בירור והעלאת מהות הדבר עצמו שנפל בשבירה. como el pergamino de los tefilín y la lana de los tzitzit, y así ocurre con todos ellos; son, precisamente, la depuración y elevación de la sustancia misma de aquello que cayó en la ruptura;

לכך הם דוקא ממשיכים הכתר לנוק' [לנוקבא] שהיא מלי' דאצילות מקור דבי"ע שזהו ענין המשכת הרצון להחיות רוח שפלים דהיינו להשפעת האור והחיות בבי"ע

por eso, son precisamente ellas las que atraen Kéter a Nukvá, que es Maljut de Atzilut, la fuente de Beriá, Yetzirá y Asiá. Esto es atraer la voluntad "para revivir el espíritu de los humildes", es decir, para otorgar luz y fuerza vital en Beriá, Yetzirá y Asiá;

וזהו צמצום גדול יותר מהמשכת הכתר לז"א שאינו עדיין מקור דבי"ע ממש. ולכן צריכים להמשיך כתר ורצון זה ממקום גבוה ונעלה יותר.

y esto constituye una contracción mayor que atraer Kéter a Zeir Anpín, que todavía no es propiamente la fuente de Beriá, Yetzirá y Asiá. Por lo tanto, este Kéter y esta voluntad deben atraerse de un lugar más elevado y sublime,

וכמו שנזכר למעלה דדוקא כל דבר גבוה ונעלה יותר יכול לישפל ולירד למטה יותר (ועמ"ש בד"ה ועשית בגדי קדש ובביאור ע"פ יונתי בענין רעיתי יפתי)

como se mencionó antes: precisamente aquello que es más elevado y sublime puede ser rebajado y descender más abajo. (Véase también lo escrito en el discurso que comienza "Harás vestiduras sagradas", y en la explicación del versículo "Paloma mía", acerca de "amada mía, hermosa mía".)

ולכן המשכת כתר לנוק' [לנוקבא] זהו דייקא ע"י המצות מעשיות שהם בירור מהות הדבר שנפל בשכה"כ

[בשבירת הכלים]

Por lo tanto, la atracción de Kéter a Nukvá se produce específicamente mediante las mitzvot prácticas, que depuran la sustancia de aquello que cayó en la ruptura de las vasijas,

ששרשן גבוה מאד מס"ג [משם ס"ג] שלמעלה מאצילות ע"כ ע"י בירור והעלאה זו מעוררים למעלה מעלה ומשם דייקא נמשך להיות הגלוי למטה במקור דבי"ע כו'

cuyas raíces son muy elevadas, de Sag, que está por encima de Atzilut. Por eso, mediante esta depuración y elevación se despierta lo más alto; y precisamente desde allí se atrae la revelación hacia abajo, a la fuente de Beriá, Yetzirá y Asiá, etc.;

ועמ"ש מזה בביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות שהיא כמשל האבוקה שמאירה למרחוק כו' ומאחר שמאיר למרחוק מוכרח שבמקומו הוא אור גדול מאד כו'

y véase también lo escrito sobre esto en la explicación del versículo "Que traigan la vestidura real", donde se presenta la analogía de una antorcha que ilumina a lo lejos, etc.; puesto que ilumina a lo lejos, necesariamente en su propio lugar su luz es muy grande, etc.

כך לפי ששרש המצות למעלה מעלה ע"כ נמשך על ידם האור למרחוק והוא להיות המשכת הכתר למל' שהיא מקור דבי"ע.

Así, puesto que la raíz de las mitzvot está muy, muy arriba, por medio de ellas la luz se extiende a gran distancia; esto es, se atrae Kéter hacia Maljut, que es la fuente de Beriá, Yetzirá y Asiá.

28 וזהו ענין הקדוש השלישי. שמבואר ברע"מ [ברע"א מהימנא] שנתפשט ונמשך יותר למטה לדרגא דצדיק לקדשא כולא לתתא שהוא להיות המשכת הכתר לנוק' [לנוקבא] שמתפארת דז"א נעשה כתר לנוק' [לנוקבא] ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ויקח קרח.

Y esto es lo que corresponde al tercer Kadosh, que, como se explica en el Raaya Mehemna, se extiende y desciende aún más, hasta el nivel de Tzadik, «para santificar todo lo de abajo»: esto es, la atracción de Kéter hacia Nukvá, pues el Kéter de Nukvá se forma a partir de Tiféret de Zeir Anpín. Y véase lo escrito sobre esto en la explicación del versículo «Y Koraj tomó».

29 וזהו ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. פי' כבוד הוא בחי' כתר כמ"ש כבוד חכמים ינחלו שהחכמים הם ינחלו את הכבוד

Y esto es [lo que significa]: "Por Mi gloria lo creé, lo formé y también lo hice". Es decir, kavod (gloria) es el nivel de Kéter (la Corona), como está escrito: "Los sabios heredarán gloria": los sabios heredarán la gloria,

שהוא למעלה מן החכמה שהוא בחי' כתר. וכמו ההפרש בין אנכי לאני שאני הוא בבחי' מלי'.

que está por encima de Jojmá (sabiduría), que es el nivel de Kéter. Y es como la diferencia entre Anojí y Aní (ambos significan "yo"): Aní está en el nivel de Maljut (soberanía),

30 ואנכי שהוא ג"כ כפי' אני אלא שהוא בבחי' כבוד והתנשאות. ולכן הוא בבחי' כתר. וע"ז מורה תוספת הכף שבאנכי שהיא ראש תיבת כתר ותיבת כבוד. ועמ"ש מזה סד"ה זאת חנוכת המזבח.

y Anojí, que también significa "Yo", pero en el nivel de gloria y exaltación; por eso corresponde al nivel de Kéter. Esto está indicado por la kaf añadida en Anojí, que es la inicial de la palabra Kéter y de la palabra kavod. Véase lo escrito sobre esto al final del discurso que comienza "Esta es la dedicación del altar".

אך פי' ולכבודי בראתיו יצרתיו כו' רומז על המשכת הכתר לנוק' [לנוקבא] שהיא מקור דבריאה יצירה עשייה ונמשך ע"י מצות מעשיות וזהו פזר נתן לאביונים כו' קרנו תרום בכבוד.

Pero el sentido de "Por Mi gloria lo he creado, lo he formado", etc., alude a la extensión de Kéter a Nukvá, que es la fuente de Beríá, Yetzirá y Asiá; esta extensión se produce por medio de las mitzvot prácticas. Esto es [lo que significa]: "Ha repartido, ha dado a los necesitados", etc., "su cuerno será exaltado con gloria".

פי' שהמלי דאצילות נקראת קרן ע"ש [על שם] שהיא התחברות אצ"י עם הבריאה וזהו עד"מ כמו קרן זויות

Es decir, Maljut de Atzilut es llamada keren porque conecta Atzilut con Beríá; esto es, a modo de analogía, como una esquina (keren zavít),

שהוא התחברות ב' הכתלים וכמ"ש במ"א ועיין מזה בזהר פי' במדבר דק"ך ע"א ופי' קרנו תרום בכבוד היינו רוממות המלי' כמ"ש ארוממך אלקי המלך

que une dos paredes, como está escrito en otro lugar. Véase también sobre esto el Zóhar, Parashat Bamidbar, folio 120, lado a. Y el sentido de "su cuerno será exaltado con gloria" es la elevación de Maljut, como está escrito: "Te exaltaré, mi D'os, el Rey",

והיינו בכבוד שהוא הכתר וזהו הנמשך ע"י פזר נתן לאביונים שהוא הצדקה שהיא כללות המצות כנודע ועיין בזהר פ' בהעלותך דף קנ"ד ריש ע"א מענין קרנו תרום כו'

y esto es "con gloria", que es Kéter. Esto es lo que se extiende por medio de "Ha repartido, ha dado a los necesitados", es decir, la tzedaká, que es la expresión general y colectiva de las mitzvot, como es sabido. Véase también el Zóhar, Parashat Behaalotjá, folio 154, comienzo del lado a, acerca de "su cuerno será exaltado", etc.;

וברע "מ פ' פנחס דרנ"ה ע"ב כתר עליון כו' כבוד עילאה כו' ועמ"ש עוד בפ"י ולכבודי בראתיו כו' y en el Raaya Mehemna, Parashat Pinjás, folio 255, lado b: "el Kéter supremo", etc., "la gloria suprema", etc. Véase también lo escrito más adelante sobre el sentido de "Por Mi gloria lo he creado", etc.,

אף עשיתיו בביאור ע"פ מי מנה כו' ומספר כו'. אבל התורה שהיא החכמה המברר את מעשה המצות. "También lo he hecho", en la explicación del versículo "¿Quién ha contado?", etc., "y el número", etc. Pero la Torá es la Jojmá que refina la ejecución de las mitzvot;

אבל אין בה מהות הרפ"ח הניצוצים עצמן המתבררים משבירת הכלים שזהו דייקא ע"י מצות מעשיות כנ"ל אלא דעקימת שפתיו מה שקורא ושונה נמי הוה מעשה.

pero no contiene la sustancia misma de las 288 chispas que son refinadas de la rotura de las vasijas; esto se logra específicamente por medio de las mitzvot prácticas, como se mencionó antes. Sin embargo, "el movimiento de sus labios", cuando lee y repasa, también cuenta como una acción,

31 והוא ג"כ בירורי רפ"ח כו' אבל מ"מ עיקר מהות העלאת הרפ"ח ניצוצין הוא ע"י מעשה.

y también consiste en el refinamiento de los 288, etc.; sin embargo, la elevación esencial de las 288 chispas se realiza mediante la acción.

לכך ע"י התורה הוא המשכת הכתר לז"א. וזהו קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת ואין אמת

Por eso, mediante la Torá se atrae Kéter hacia Zeir Anpín. Y este es [el significado de] "Havaíá está cerca de todos los que Lo invocan, de todos los que Lo invocan con verdad", y "no hay verdad

אלא תורה שע"י עסק התורה קוראים וממשיכים את הכתר לז"א דאצילות. אבל כדי להיות נמשך הכתר למלי זהו דוקא ע"י המצות מעשיות מטעם הנ"ל.

sino la Torá": pues mediante la dedicación a la Torá uno invoca y atrae Kéter hacia Zeir Anpín de Atzilut. Pero para que Kéter sea atraído hacia Maljut, esto se logra específicamente mediante las mitzvot prácticas, por la razón mencionada anteriormente.

32 ועוד כי ז"נ [זעיר אנפין ונוקבא] הן בחי יצירה ועשייה שבאצילות והנה בי"ע הם מודומ"ע [מחשבה דבור

ומעשה] וע"כ ע"י עסק התורה שהיא בחי דבור ממשיכים הכתר לז"א שהוא יצירה שבאצילות

Además, Zeir Anpín (los atributos emocionales) y Nukvá (lo femenino / Maljut) son el nivel de Yetzirá y Asiá dentro de Atzilut; y Beríá, Yetzirá y Asiá son pensamiento, habla y acción. Por lo tanto, mediante el estudio de la Torá, que es el nivel del habla, se atrae Kéter (la Corona) a Zeir Anpín, que es Yetzirá dentro de Atzilut;

אבל שיהיה המשכת הכתר בבחינת עשייה שבאצ"י שהיא המלי זהו דייקא ע"י המצות מעשיות. ועיין מ"ש בפי' שלח ע"פ טובה הארץ מאד מאד.

pero para que la atracción de Kéter alcance el nivel de Asiá dentro de Atzilut, que es Maljut, esto ocurre específicamente mediante las mitzvot prácticas. Y vean lo escrito en la parashá de Shelaj sobre el versículo "La tierra es muy, muy buena",

וע"פ ועתה יגדל נא שלכך ע"י התורה נמשך האור בגי"ע [בגן עדן] העליון וע"י המצות נמשך בגי"ע [בגן עדן] התחתון כ"י ע"ש

y sobre el versículo "Y ahora, que se engrandezca", que por eso, mediante la Torá, la luz es atraída al Gan Eden superior, y mediante las mitzvot es atraída al Gan Eden inferior, etc.; vean allí.

אך מ"מ המשכה זו שע"י התורה היא בחי פנימית ועל זה אמרו כל חפצים לא ישוו בה כ"י וכמ"ש במ"א:

Sin embargo, esta atracción mediante la Torá es de la dimensión interior (pnimiut), y acerca de esto dijeron: "Todas las cosas deseables no se le comparan", etc., como está escrito en otro lugar.

33 ה ובה יובן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כשם שא"א לעולם בלא רוחות כך א"א כו'. והיינו שצריך להיות המשכת הרצון בקיום והשתלשלות העולמות.

5. Con esto se entenderá la enseñanza de nuestros Sabios, de bendita memoria: "Así como el mundo no puede existir sin vientos, tampoco puede existir sin...", etc. Es decir, es necesario que la voluntad se haga descender para dar existencia a los mundos y a su cadena descendente (hishtalshelut).

כי הרצון פשוט שעלה ברצונו לברוא את העולם. זה היה אותו הפעם בתורת נדבה בלתי העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין]. אבל אחר בריאת האדם צ"ל לעבדה ולשמרה להעלות מ"ן [מ"ן נוקבין] להמשיך הרצון.

Pues la voluntad simple —que surgiera en Su voluntad crear el mundo— se manifestó entonces como un regalo gratuito, sin elevación de mayin nukvin; pero después de la creación del hombre debe cumplirse "trabajarla y guardarla": elevar mayin nukvin para hacer descender la voluntad.

34 והיינו ע"י התורה והמצות שע"י ממשיכים ב' כתרין לז"א ולנוקבא שהוא בחי' הרצון להיות עולם האצילות ובי"ע כו'.

Esto se realiza por medio de la Torá y las mitzvot, pues a través de ellas se atraen dos coronas, una para Zeir Anpín y otra para Nukvá, que corresponden al nivel de la voluntad de que existan el Mundo de Atzilut y los mundos de Beríá, Yetzirá y Asiá, etc.

וזהו א"ת [אל תקרי] בניך אלא בוניך שעוסקים בבנינו של עולם. וזהו ג"כ ענין העסק בתורה שבכתב ושבע"פ [ושבעל פה] כליל שבועות שממשיכים הכתר לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים].

Y este es [el sentido de] "No leas 'tus hijos' (banayij), sino 'tus constructores' (bonayij)", pues ellos se ocupan de construir el mundo. Y este es también el sentido del estudio de la Torá Escrita y la Torá Oral en la noche de Shavuot, mediante el cual se atrae Kéter a Zeir Anpín y Nukvá, como está escrito en Pri Etz Chaim.

35 והוא עד"מ העטרה והכתר שעושין למלך ב"ו [בשר ודם] מזהב ואכנים טובות שיש בה שני דברים הא' עצם וגוף הזהב ואכנים טובות. הב' מה שמתקנים אותם להיות נקבעים בציר והידור היותר נאות בהכתר והעטרה.

Es, a modo de analogía, como la diadema y la corona que se hacen para un rey de carne y sangre con oro y piedras preciosas, en las que hay dos elementos: primero, la sustancia y el cuerpo del oro y de las piedras preciosas; segundo, el hecho de que se los trabaja para engazarlos con el diseño y el esplendor más apropiados en la corona y la diadema.

36 וכמו כן יובן על דרך משל זה למעלה אשר בהמשכת הכתר יש ג"כ ב' בחינות דהיינו תורה ומצות.

De la misma manera se entenderá, mediante esta analogía, lo que ocurre Arriba: en la atracción de Kéter hay también dos aspectos, a saber, la Torá y las mitzvot.

כי ע"י המצות נעשה בירורי רפ"ח ניצוצים שנמשלו לעצם האבנים טובות שיקרותן הוא לפי שהוא דבר הפלא שהאבן שהוא דומם יהיה מאיר.

Pues por medio de las mitzvot se produce la depuración de los 288 destellos, que se asemejan a las propias piedras preciosas. Su valor se debe a que es algo maravilloso que una piedra, que es inanimada, brille.

כך הוא ענין בירור הרפ"ח ניצוצים מק"נ [מקליפת נוגה] שנפלו מאד למטה וע"י הבירור מאירים מאד ע"י שרשן הנעלה

Así es el proceso de depurar los 288 destellos de kelipat noga, que cayeron muy abajo; mediante su depuración, brillan intensamente en virtud de su elevada raíz.

אך עכ"ז [עם כל זה] כדי שיעלו להיות בבחי' כתר זהו דייקא ע"י התורה שהיא בחי' חכמה איך ומה יהיה בירורם ועלייתם כי בחכמה אתברירו.

Sin embargo, para que asciendan y alcancen el nivel de Kéter, esto ocurre específicamente por medio de la Torá, que corresponde a Jojmá: cómo y de qué manera serán depurados y ascenderán, pues "a través de Jojmá son depurados".

37 וזהו שבכל ימי הספירה הוא בירור רפ"ח ניצוצים כנודע מענין עומר שעורים מאכל בהמה שם ב"ן [שם ב"ן] כו'

Y por eso, durante todos los días de la Cuenta [del Ómer], se lleva a cabo la refinación de las 288 chispas, como es sabido por el asunto del Ómer de cebada, alimento animal, el Nombre Ban, etc.;

ואח"כ בליל שבועות עוסקים בתשב"כ [בתורה שבכתב] ותשב"ע"פ [ותורה שבעל פה] שבאמרו שכך כשר ואם לא כן פסול וכן בטהור וטמא אסור ומותר חייב וזכאי כו'

y luego, en la noche de Shavuot, uno se ocupa de la Torá Escrita y la Torá Oral, en las que se dice que así es apto y que, de no ser así, es no apto; y asimismo, de lo puro y lo impuro, lo prohibido y lo permitido, lo obligado y lo exento, etc.;

דהיינו שבאופן זה דייקא יעלו הניצוצים ולא באופן אחר זהו ענין ציור הכתר והעטרה עדי"מ והיינו ע"י התורה כו'.

es decir, que las chispas ascenderán precisamente de esta manera y no de otra; este es el asunto del diseño de la corona y la diadema, a modo de analogía, y esto es por medio de la Torá, etc.

אך היסוד והשרש לכ"ז [לכל זה] הוא הקדוש הא' שהוא בחי' השרפים שהוא בחינת העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] בק"ש [בקריאת שמע] שע"י"ז הוא עליית ה' דקדוש שהוא ז"א דאצילות בקדש שהוא ח"ע [חכמה עילאה] לייחד מוחין דא"א [דאבא ואימא].

Pero el fundamento y la raíz de todo esto es el primer Kadosh, que es el nivel de los serafines: la elevación de mayin nukvin mediante el autosacrificio (mesirut néfesh) en el Shemá, por medio de la cual asciende la vav de Kadosh —que es Zeir Anpín de Atzilut— hacia Kodesh, que es la Jojmá superior (Jojmá Ilaá), para unir los mojin de Aba e Ima.

38 ובחכמה דייקא אתברירו נמצא ע"י"ז דייקא עיקר שלימות בירור הרפ"ה ניצוצים ואז יכולים להמשיך מהם ועל ידם הכתר לע"ס [לעשר ספירות] דתיקון.

Y es específicamente “a través de Jojmá que son refinadas”; por eso, es precisamente mediante esto que se alcanza la culminación esencial del refinamiento de las 288 chispas, y entonces se puede atraer de ellas y por medio de ellas Kéter para las Diez Sefirot de Tikún.

וכאשר למטה מעלים מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] כמ"כ [כמו כן] נעשה למעלה שמתעלה הוא"ו דקדוש בקדש להמשיך יחוד העליון דא"א [דאבא ואימא].

Y cuando abajo se elevan mayin nukvin mediante el autosacrificio (mesirut néfesh), también ocurre Arriba que la vav de Kadosh asciende a Kodesh, para atraer la unión suprema de Aba e Ima.

וכן להפך מלמעלה למטה שכשמתעלה למעלה ה' בקדש כו' כמ"כ [כמו כן] נעשה למטה כו'. וכמ"ש בביאור ע"פ ואהיה אצלו אמון בענין יעקב חבל נחלתו כו'. (ועמ"ש סד"ה שה"ש [שיר השירים]):

Y también a la inversa, de Arriba hacia abajo: cuando Arriba la vav asciende a Kodesh, etc., también ocurre abajo, etc. Como está escrito en la explicación del versículo “Y yo estaba junto a Él como un niño criado”, acerca de “Yaakov es la cuerda de Su heredad”, etc. (Y véase lo escrito al final del discurso que comienza “El Cantar de los Cantares”).

39 ו והנה עפ"י [על פי זה] י"ל [יש לומר] פ"י הפסוק צאינה וראינה כו' בעטרה שעטרה לו אמו והוא ע"ד מ"ש במדרש פ' קדושים ס"פ כ"ד בענין ג"פ [ג' פעמים] קדוש.

6. Ahora, sobre esta base se puede explicar el versículo: «Salgan y vean», etc., «la corona con que su madre lo coronó». Esto sigue la idea de lo que se dice en el Midrash sobre la parashá de Kedoshim, al final de la sección 24, acerca de las tres veces que se dice Kadosh:

משל לבני מדינה שעשו שלש עטרות למלך. מה עשה המלך הניח בראשו אחת ושתים בראש בניו כך בכל יום העליונים מכתירים לפני הקב"ה שלש קדושות ואומרים קדוש קדוש קדוש.

«Una parábola: los habitantes de una provincia hicieron tres coronas para el rey. ¿Qué hizo el rey? Puso una sobre su propia cabeza y dos sobre las cabezas de sus hijos. Así, cada día los seres celestiales coronan ante el Santo, bendito sea, con tres santificaciones y dicen: "Kadosh, Kadosh, Kadosh".»

מה הקב"ה עושה. נותן בראשו אחת ושתים בראשן של ישראל הה"ד [הדא הוא דכתיב] כי קדוש אני והתקדשתם והייתם קדושים עכ"ל [עד כאן לשונו].

«¿Qué hace el Santo, bendito sea? Pone una sobre Su propia cabeza y dos sobre las cabezas de Israel, como está escrito: "Pues Yo soy santo", "y se santificarán y serán santos".» Fin de la cita.

פ"י העטרה הא' שהקב"ה נותן בראשו הוא בחי' המשכת הכתר עליון דאצילות שלמעלה גם מהחכמה עילאה הנקרא ראשו עד"מ ונק' כתר זה רעוא דכל רעוין

El significado es el siguiente: la primera corona, que el Santo, bendito sea, pone sobre Su propia cabeza, es el nivel de la extensión del Kéter supremo de Atzilut, que está por encima incluso de la Jojmá superior, llamada «Su cabeza» a modo de analogía; y este Kéter es llamado «la voluntad de todas las voluntades»,

והוא נמשך ע"י קדוש א' דהשרפים שהוא בחי' למס"נ [למסירות נפש] באחד שע"י ממשיכים יחוד או"א [אבא ואימא] אשר המשכה זו הוא ממקורא דכולא ממש ומשם נמשך במוחין דאו"א [דאבא ואימא] וזהו ענין נותן בראשו אחת.

y se extiende por medio del primer Kadosh de los Serafim, que es el nivel del autosacrificio (mesirut néfesh) en Ejad. Por medio de ello se atrae la unión de Aba e Ima; pues esta extensión proviene de la fuente de todo misma, y desde allí se extiende hacia los mojin de Aba e Ima. Este es el sentido de «pone una sobre Su propia cabeza».

40 והשתים שנותן בראשן של ישראל היינו המשכת הכי כתרין לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] שנמשכים ע"י התורה והמצות כנ"ל.

Y los dos que Él coloca sobre las cabezas de Israel son la atracción de las dos coronas hacia Zeir Anpín y Nukvá, que son atraídas mediante la Torá y las mitzvot, como se mencionó arriba.

ועיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר ר"פ שלח דקנ"ט ע"א גבי תלת עלמין אית ליה לקב"ה [לקודשא בריך הוא] מה שפ"י שם בענין ג' פעמים קדוש. והוא קרוב למשנ"ת [למה שנתבאר] כאן.

Véase también el comentario del Ramaz sobre el Zohar, al comienzo de la parashá Shelaj, folio 159, lado a, acerca de «El Santo, bendito sea, tiene tres mundos»: lo que explica allí sobre las tres veces que se dice Kadosh; y esto se aproxima a lo que se ha explicado aquí.

41 והנה מבואר במ"א דמה שכנס"י [שכנסת ישראל] נק' אמי זהו ע"י מס"נ [מסירות נפש] באחד שמשם מקור התורה ועי"ז הוא ממשיך גילוי התורה.

Ahora bien, se explica en otro lugar que la Congregación de Israel (Kneset Israel) es llamada “Mi madre” por medio del autosacrificio (mesirut néfesh) en «Ejad», de donde proviene la fuente de la Torá; y por medio de esto atrae la revelación de la Torá.

ולכן נק' אמי אם הבנים שהיא היא המוליד הגילוי כו'. ולכן נאמר בעטרה שעטרה לו אמו פ"י שעטרה לו

Por eso se la llama “Mi madre”, “madre de hijos”, pues es ella quien da origen a la revelación, etc. Y por eso se dice: “la corona con que su madre lo coronó”; es decir, “con que ella lo coronó”.

היינו העטרה האחת שנותן בראשו ועי"ז אמר הפייט יוקדש באחת משלש קדושות היא האחת המיוחדת שנמשך מבחי' כשנק' כנס"י [כנסת ישראל] אמי כנ"ל.

es la única corona que Él pone sobre Su propia cabeza. Y acerca de esto dijo el poeta litúrgico: “Será santificado con una de tres santificaciones”: esta es la única, la singular, que se atrae del nivel en que la Congregación de Israel es llamada “Mi madre”, como se mencionó antes.

42 ועי"ש [ועל שם] הכי עטרות שנותן בראשן של ישראל דהיינו ע"י המצות והתורה נק' בתי ואחות. וכמ"ש במ"א ע"פ רני ושמחי בת כו'.

Y por las dos coronas que Él pone sobre las cabezas de Israel, es decir, mediante las mitzvot y la Torá, se la llama “Mi hija” y “Mi hermana”, como está escrito en otro lugar, acerca del versículo “Canta y alégrate, hija”, etc.

ולכן נאמר על עטרה זו שנותן בראשו צאינה וראינה. פי' צאינה מהכלי והגבול בבחינת בכל מאדך בלי גבול וע"ד מה שנת' [שנתבאר] במ"א בביאור ענין שם מ"ב שבפ' ראשונה דק"ש [דקריאת שמע] שע"י משיכים עטרה זו כו'

Por eso, acerca de esta corona que Él pone sobre Su propia cabeza, se dice: "Salgan y vean". "Salgan" significa salir del recipiente y del límite, en el aspecto de "con toda tu fuerza", sin límite; y esto es conforme a lo explicado en otro lugar sobre el tema del Nombre de cuarenta y dos [letras] en la primera sección del Shemá, por cuyo medio se atrae esta corona, etc.;

כנ"ל וגם כמ"ש במ"א דפי' צאינה היינו מן הלבושים שהנשמה מלובשת בג"ע [בגן עדן] כי היא למעלה מכח החכמה וההשגה כו' ע"ש:

como se mencionó antes. Y también está escrito en otro lugar que "salgan" significa salir incluso de las vestiduras con las que el alma está revestida en el Gan Eden, pues está por encima de la capacidad de la sabiduría y la comprensión, etc.; véase allí.

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/emor/2/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak